

TGAU

3010N10-1

LLENYDDIAETH GYMRAEG

UNED 1: BARDDONIAETH

HAEN SYLFAENOL

DYDD LLUN, 14 MAI 2018 – BORE

1 awr 15 munud a'ch amser estynedig

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Llyfryn ateb 16 tudalen CBAC (pinc).

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du neu eich dull arferol.

UN CWESTIWN GORFODOL ar farddoniaeth sydd ar y papur hwn.

Ni chaniateir defnyddio geiriaduron.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich ateb.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae 40 marc am y cwestiwn hwn.

Bydd trefn a chywirdeb eich ysgrifennu yn cael ei ystyried yn rhan o'r asesiad.

1. **Darllenwch y DDWY gerdd ganlynol yn ofalus.**
Yn y cerddi, mae'r beirdd yn rhoi darlun o fywyd ar y stryd i ni.

CYMHARWCH y DDWY gerdd gan ddangos sut maen nhw'n DEBYG neu'n WAHANOL.

Dylech wneud hyn drwy:

- **ysgrifennu am gynnwys y ddwy gerdd yn eich geiriau eich hun, er enghraifft:**
  - **Pa fath o ddarlun o fywyd person digartref mae'r ddau fardd yn ei roi i ni?**
  - **Meddyliwch beth yw'r neges yn y ddwy gerdd.**

4

- **edrych ar y ffordd mae'r beirdd wedi ysgrifennu'r cerddi gan chwilio am O LEIAF BEDAIR NODWEDD ARDDULL/MESUR a dweud pam maen nhw'n effeithiol**
- **nodi pa un o'r ddwy gerdd apeliodd fwyaf atoch chi gan roi rhesymau dros eich barn.**

Wrth ateb, cofiwch DDYFYNNU'N BRIODOL A CHYFEIRIO AT ENGHREIFFTIAU PENODOL i gefnogi'ch sylwadau. [40]

TAI UNNOS

**Sbwriel oes yr iâ oedd y cerrig llyfnion
orweddai'n flêr hyd lannau'r afon:**

**sbarion a shafins cŷn a morthwyl y rhewlif
a siapiodd bob dyffryn ganrif wrth ganrif:**

**ac â'r sbwriel cododd ein cyndeidiau'n
ddyfal**

**fwthyn clyd yn nhro'r afon, ar seiliau
petryal;**

**gosod carreg ar garreg rhwng gwyll a
gwawr,**

**a chynnau tân cyn i'r landlord dynnu'r
cyfan i lawr;**

**hawlio darn o dir a'i godi'n aelwyd,
drwy nerth bôn braich troi llafur yn
freuddwyd:**

6

**ar lannau traffyrdd y dinasoedd llwydion,
ac yng nghesail goncrïd swyddfeydd
gweigion,**

**dan bontydd ffyrdd osgoi, mewn meysydd
parcio mae rhai
yn eu dyblau heno hefyd wrthi'n codi tai,**

**rhoi trefn ar sbwriel dan y sêr,
hawlio darn o dir â bocsys cardbord blêr.**

Iwan Llwyd

Pres y Palmant

***Pres, pres,
Fel aur,
Pedwar darn punt
Cryf, crwn
Fel aur yn fy llaw.**

**Dyma'r allweddi
I ddrws Star Wars
Yn sinema'r dre.
Pedwar darn am docyn,
Pedair allwedd i agor y drws.**

**Ond pwy ydy hwn
Ar y palmant oer?
Y llygaid cryf, crwn
Yn wag heno,
Fel y nos.**

*“Big Issue, syr? Dim ond punt...”

**Dim ond punt? Ond dw i eisiau pob punt
Am docyn i'r sêr!
Star Wars neu'r Big Issue?
Fi – neu fe?**

**Cerdded adre, Big Issue yn fy llaw.
Ond heno, fydd y palmant ddim mor oer.**

Robat Powell

*Pres – arian

***Big Issue – cylchgrawn sy'n cael ei
werthu gan bobl ddigartref**

DIWEDD Y PAPUR